

FCI PRAVILNIK PREIZKUS NARAVNIH PAŠNIH ZASNOV

“FCI NHAT”

FEDERATION
CYNOLOGIQUE
INTERNATIONALE
FOR DOGS WORLDWIDE

Januar, 1 2018

1. UVOD

FCI test naravnih pašnih zasnov (NHAT) je mednarodni test in je namenjen ocenjevanju glavnih značilnosti, ki so značilne različnim pasmam iz skupine pašnih psov:

- zanimanje za čredo;
- pripravljenost sodelovanja z vodnikom;
- sposobnost nadziranja premika črede;
- naraven nagon za iskanje ravnovesnega položaja nasproti vodnika, zaradi boljše kontrole nad čredo

Pašni nagon je lastnost, dedna značilnost in sposobnost, zaradi katere je pes sposoben nadzorovati čredo živali. Ocenjevanje pašnega nagona temelji na stereotipu, kompulzivnem in še vedno namenskem vedenju ovčarjev, ki ni rezultat učenja ali izkušenj.

Z omejenimi pogoji tega testa lahko psi prikazujejo le te osnovne značilnosti. Treba je poudariti, da bodo le treningi in izkušnje psu omogočile, da se soočijo z zahtevnejšimi nalogami, v katerih bodo najbolj nadarjeni psi lahko izrazili svoje naravne sposobnosti.

2. SPLOŠNI POGOJI

FCI Preizkus naravnih zasnov (NHAT) je namenjen pašnim pasmam (navedene v PRILOGI 1 Splošni pogoji za organizacijo dogodkov FCI International Herding (NHAT - HWT - IHT). Psi morajo biti vpisani v rodovno knjigo, ki jo priznava FCI. Najnižja starost psa za opravljanje preizkusa je 6 mesecev.

Psi lahko nosijo le ovratnico, zatezne ovratnice, električne ovratnice in bodeče ovratnice so prepovedane. Med opravljanjem testa pes ne sme nositi nagobčnika.

Priporočeno je, da pes pred opravljanjem tega testa ne opravlja usposabljanja na čredi živali, zaželjeno je poznavanje osnovnih vaj iz poslušnosti. (stoj in pridi, ko se ga pokliče (odpoklic)).

FCI Preizkus naravnih zasnov (NHAT) morajo priznati vse članice FCI in pogodbeni partnerji. Preizkus je koristen instrument za pasemske klube, da se ohrani specifično vedenje pašnih pasem.

Rezultate je treba zabeležiti v ocenjevalni knjižici psa ali v enakovrednem dokumentu.

3. ORGANIZACIJA

Preizkus lahko organizira pasemski klub ali pašna skupina, ki je za organizacijo dobila dovoljenje svoje državne krovne organizacije (KZS), ki mora biti član ali pogodbeni partner pri FCI.

Preizkus lahko ocenjujejo samo usposobljeni sodniki, ki imajo licenco državne krovne organizacije (KZS), povezano s FCI.

Sodnik mora nadzorovati vedenje psa. Sodnik lahko preizkus ustavi kadarkoli.

Sodnik je odgovoren za preverjanje identitete psa s preverjanjem številke tetovaže ali mikročipa pred začetkom testa.

Organizacijski odbor je odgovoren za pripravo ustreznega prostora, za čredo, ogrado za čredo in za potrebne pomočnike.

Preizkus se lahko opravi na ovcah in govedu.

Čredo je potrebno izbrati tako, da vsak udeleženec preizkusa dela z živalmi enake kakovosti.

Priporočljivo je, da živali, uporabljene za preizkus, prihajajo iz iste črede in so podobnega tipa. Ovce (čreda) mora biti navajena psov in v dobrem zdravstvenem stanju. Jagnjeta morajo biti dovolj stara in odstavljena od mater.

Organizacijski odbor mora poskrbeti, da ima na voljo dovolj živali za vse udeležence, tako da nobena skupina ovc ne bo pod stresom in da se je ne bo čezmerno uporabljalo.

Območje, kjer poteka preizkus na živalih, mora biti dolgo približno 75 metrov in dovolj široko, da zagotavlja prostor okoli ograde 10 metrov med ogrado in robovi polja. Ograda za živali je lahko premera med 8-16metra, t. j. okoli 25-50 metrov okoli, odvisno od velikosti in števila živali v ogradi. Ograda mora biti primerna za zadrževanje živali v njej in zadrževanje psa izven ograde. Za test kjer se uporablja govedo se zagotovi eno ali dve pribežališči ("vrsta bikoborbe").

Za vsak test se uporabi najmanj 10 ovac ali najmanj 5 goveda. Čredo je potrebno menjavati na vsake 3-4 testirane pse.

Število psov, ki opravljajo preizkus, ne sme preseči 30 psov na dan in sodnika.

4. POTEK PREIZKUSA

V tem delu preizkusa bo pes ocenjen na podlagi njegove funkcije kot pašni pes. Preizkus je razdeljen na dva dela, prvi del je namenjen preverjanju osnovne socializiranosti psa, drugi del pa njegovi sposobnosti pašnega psa.

4.1. 1.DEL: SOCIALIZIRANOST

a) Stik z ljudmi

Sodnik išče kontakt s psom, da preveri družabnost in samokontrolo. Sodnik je že imel priložnost, da preveri družabnost psa pri preverjanju tetovaže ali številke mikročipa.

Pes, ki ga vodnik drži na vrvici, prehaja med skupino ljudi.

Agresivnost in strah pred ljudmi se ne dovoljuje, dovoljena je le naravna reakcija opozarjanja, značilna za več ovčarskih pasem.

b) Stik s psom

Vodnik s svojim psom na povodcu se mora sprehoditi med skupino ljudi, ki imajo ob sebi pse na povodcu. Psi v skupini se morajo obnašati mirno in sproščeno. V tem primeru mora pes pokazati normalno nevtralno vedenje do drugih psov.

c) občutljivost na hrup

Med tem delom testa sodnik ali asistent povzroči glasen, nenaden zvok. Pas mora reagirati brez strahu, naravna reakcija, odziv je dovoljen. Zvok je lahko povzročen s pomočjo plastične vrečke ali podobno. Strel s pištolo ni dovoljen.

d) odnos pes - vodnik

Sodnik bo ocenil zaupanje, ki ga ima pes do svojega vodnika v nepoznanih okoliščinah. Ne ocenjuje vaj iz poslušnosti. To je pomemben preizkus naravnega, odprtega vedenja psa.

Pes spoštuje vodnika (položaj in ukaze) in sodeluje z njim. Pričakuje se, da imata pes in vodnik

dober odnos, ki se bo pokazal med krajšim izvajanjem, ko pes ne bo na povodcu.

- **Ovira**

Vodnik psa vodi skozi manjšo (nizko) oviro ali nizko rampo.

- **Odsotnost vodnika**

Medtem, ko sodnik ali njegov pomočnik drži psa, ki je na povodcu, se vodnik psa oddalji približno 15 metrov ali več in se ustavi na znak sodnika. Pes ne sme pokazati stresa ali panike.

- **Odpoklic**

Na znak sodnika vodnik pokliče svojega psa, medtem ko ga pomočnik oz. sodnik sprosti.

4.2. 2.DEL: PAŠNE ZASNOVE

Na splošno bo sodnik psu dal dovolj priložnosti in časa, da pokaže svoje sposobnosti.

Sodnik lahko med preizkusom poduči vodjo, da psa med preizkusom lahko spodbuja in spremlja. Vodniku je dovoljeno, da svojega psa spodbuja s hvaljenjem (govorjenjem), hranjenje in igranje ni dovoljeno.

a) približevanje čredi

Na poti do začetnega položaja testa vodnik s psom na povodcu hodi okoli ograde s čredo v njej in poskrbi, da pes opazi živali, in ga spodbuja k zanimanju za čredo. Potem vodnik s psom na povodcu hodi do začetnega položaja testa.

Na izhodišču (začetni točki), na razdalji približno 50 metrov od ograde, na signal sodnika, vodnik počasi hodi proti ogradi s čredo in psa po približno 10 metrih hoje spusti s povodca ob tem se lahko uporabi ukaz za ustavitev psa.

Od tega trenutka dalje, ko vodnik začne hoditi dalje, bo sodnik ocenjeval interes psa za čredo. Na znak sodnika, vodnik hodi naravnost do ograde pri tem pa ne sme uporabljati ukazov oziroma drugih signalov za psa. Zelo zaželeno je, da pes začne kazati zanimanje za čredo na razdalji ograde.

Sodnik lahko od vodnika zahteva, da hodi okoli ograde, se obrne ali ustavi. Psi, ki imajo nagon, začnejo krožiti in poiščejo uravnoteženo (položaj nasproti vodnika) točko, zelo močno kažejo prave naravne sposobnosti ovčarskega psa. V primeru manjšega zanimanja psa za čredo, lahko sodnik od vodnika zahteva, naj vstopi v ogrado brez svojega psa in začne premikati ovce v krogu.

b) stik s čredo

Sodnik lahko od vodnika zahteva, da vstopi v ogrado s psom na povodcu. Če pes pokaže pravilno obnašanje se sodnik lahko odloči, da psa spusti iz povodca.

V primeru da pes pokaže agresivno vedenje ali strah, se test ustavi. V primeru strahu je vodnik zadolžen za pomiritev svojega psa, predno zapusti ogrado.

c) interes in pobuda

Med preizkusom naj pes za čredo pokaže zanimanje vsaj dve minuti.

Za določitev pobude pri psu bo sodnik ocenil sposobnost psa za nadzor nad gibanjem črede brez ukazov svojega vodnika.

5. OCENJEVANJE

Preizkus socializiranosti in naravnih pašnih zasnov se ocenjuje ločeno.

a) Test socializacije

Sodnik pripravi kratke opombe o vedenju in psa oceni z opisno oceno opravljen (P), ali ni opravljen (NP) ali z diskvalifikacijo (DIS) v primeru agresije.

V primeru, da pes ne opravi testa socializacije ne more nadaljevati z 2. delom testa preizkusa Pašne zasnove.

b) Pašne zasnove

Ocene sodnika so:

Odlično (EXC)

Dobro (G)

Nezadostno (INS)

Diskvalificiran (DIS) - samo v primeru hude agresije na ovcah.

Diskvalificirani psi lahko ponovno opravljajo test po preteku enega leta od datuma opravljanja testa na katerem so bili neuspešni.

V primeru, da je 2. del preizkusa ocenjen nezadostno, lahko pes ponavlja preskus ob naslednji prireditvi.

Pravila FCI za FCI NHAT (FCI NHAT) je potrdila generalna komisija FCI v Zagrebu, novembra 2015 in stopijo v veljavo 01.01.2018

ANEKS 1: SEZNAM OVČARSKIH PASEM, KI LAHKO SODELUJEJO NA FCI PAŠNIH PRIREDITVAH
IN SE LAHKO POTEGUJEJO ZA NASLOV CACITR ALI REZERVNI CACITR

IME PASME IN GRUPA, KI JI PRIPADA

- 15 CHIEN DE BERGER BELGE 1
- 16 OLD ENGLISH SHEEPDOG 1
- 38 WELSH CORGI CARDIGAN 1
- 39 WELSH CORGI PEMBROKE 1
- 44 BERGER DE BEAUCE 1
- 53 KOMONDOR 1
- 54 KUVASZ 1
- 55 PULI 1
- 56 PUMI 1
- 83 SCHIPPERKE 1
- 87 GOS D'ATURA CATALA 1
- 88 SHETLAND SHEEPDOG 1
- 93 CAO DA SERRA DE AIRES 1
- 113 BERGER DE BRIE 1
- 138 CHIEN DE BERGER DES PYRENEES A FACE RASE 1
- 141 CHIEN DE BERGER DES PYRENEES A POIL LONG 1
- 142 SLOVAKIAN CHUVACH 1
- 156 COLLIE ROUGH 1
- 166 DEUTSCHER SCHAEFERHUND 1
- 171 BOUVIER DES ARDENNES 1
- 176 BERGER PICARD 1
- 191 BOUVIER DES FLANDRES/VLAAMSE KOEHOND 1
- 194 CANE DA PASTORE BERGAMASCO 1
- 223 HOLLANDSE HERDERSHOND 1
- 238 MUDI 1
- 251 POLSKI OWCZAREK NIZINNY 1
- 271 BEARDED COLLIE 1
- 277 HRVATSKI OVČAR 1
- 287 AUSTRALIAN CATTLE DOG 1
- 293 AUSTRALIAN KELPIE 1
- 296 COLLIE SMOOTH 1
- 297 BORDER COLLIE 1
- 311 SAARLOOSWOLFHOND 1
- 313 NEDERLANDSE SCHAPENDOES 1
- 332 CESKOSLOVENSKY VLČIAK 1

342 AUSTRALIAN SHEPHERD 1
347 BERGER BLANC SUISSE 1
45 BERNER SENNENHUND 2
46 APPENZELLER SENNENHUND 2
47 ENTLEBUCHER SENNENHUND 2
58 GREAT SWISS MOUNTAIN DOG 2
147 ROTTWEILER 2
181 RIESENSCHNAUZER 2
340 SAINT MIGUEL CATTLE DOG 2
14 VASTGOTASPETS 5
135 SVENSK LAPPHUND 5
189 SUOMENLAPINKOIRA 5
212 SAMOYED 5
237 NORSK BUHUND 5
284 LAPINPOROKOIRA 5
289 ISLENSKUR FJARHUNDUR 5
336 PERRO DE AGUA ESPAÑOL 8
209 TIBETAN TERRIER 9